

İlaç Fiyatlarının Serbest Bırakılmasına Karşı Çıkmamızın Nedenleri

İlaç son zamanlarda yine tartışma konusu. İnsanın en doğal hakkı olan sağlıklı yaşama hakkının tükenmeye başladığı zamanlarda son ümidi olan ilaçın sürekli tartışma konusu olması çok doğaldır. Yalnız bu kez konu ilk defa farklı noktalarda tartışılmıyor. Tartışmanın temelinde yatan gerçek; sağlık hizmetlerinin ve ilaçın serbest piyasa ekonomisi kuralları içinde değerlendirilip değerlendirilmemesi meselesidir.

Bilindiği gibi Hükümet bir süre önce aldığı bir kararla ilaç fiyat kararnamesini yürürlükten kaldırılacağını açıklamış ve hemen ardında 29.Aralık.1983 günü ithalat rejimini değiştirmek hammadde ithalatını da serbest bırakmıştır. Hükümetin konuya yaklaşımı ilaç fiyatlarını serbest bırakarak yaratılacak rekabet ortamından fiyatların düşeceği yönündedir. Bu yazımızda ilaç sanayinin yapısı ele alınarak Hükümetçe alınan kararların ne derece başarılı olabileceği sorusunun cevabı aranacaktır.

İLACA NASIL BAKMALIYIZ

Son alınan kararlar Hükümetçe ilaçın da diğer sanayi ürünleri gibi düşünüldüğünü göstermektedir. Oysa en büyük yanlış burada yatkınlıdır. İlaç bir sanayi ürünü olmasına karşın, toplum yaşamındaki önemli yeri nedeni ile serbest piyasa ekonomisi ile çelişki içindedir. Sebebi:

- 1— İlaç tüketicinin özgür seçimi ile değil, doktor ve eczacının kararı ile alınan bir üründür.
- 2— Tüketici zevki, tercihinin ilaç almında yeri yoktur.
- 3— Her insan ilaç tüketicisidir.
- 4— İlacın satın alınmasında fiyatın önemi yoktur. Örneğin bir kalp hastası için ilaçının piyasada bulunmasının kıymeti milyonlarla ifade edilemez.
- 5— Tüketicinin ekonomik durumunun (çoğunlukla) ilaçın satın alınmasında önemi yoktur.

Kısaca ilaç alanında arz-talep sisteminin önemli bir yeri bulunmamaktadır. Üstelik Türkiye gibi ilaç tüketiminin gerekli veya gereksiz nedenlerle sürekli arttığı bir ülkede, ilaç pazarında talep sorunu yoktur ve olmayacağındır. Yani ilaç pazarı, serbest rekabetin geçerli olduğu diğer pazarlarla aynı konumda değerlendir-

dirilemez. İşte bu nedenledir ki, tüm ülkeler arz-talep kuralları çerçevesinde olmadığı için ilaç fiyatlarını denetim altında tutmak istemişlerdir.

İlacı saymış olduğumuz nedenlerle sıradan bir sanayi ürünü gibi değilde sosyal yönü ağır basan bir ürün olarak görüp, yaklaşımımızı buna göre düzenlemek insan sağlığı yönünden sosyal devletin en vazgeçilmez ilkesi olmalıdır.

İLAÇ FİATLARININ TESBİTİ VE HAMMADDE İTHALATI NASILDI? NASIL OLDU?

Ülkemizde ilaç fiyatlarının denetim altında tutulmasının önemi, daha Cumhuriyet döneminin ilk yıllarda kabul edilmiştir. 1928 yılında yürürlüğe giren 1262 sayılı kanunun 4348 sayılı kanunla değişik 7. Maddesi ilaç fiyatlarının SSYB'nin düzenlediği kararnameler doğrultusunda belirlenmesini getirmektedir. İlk kararname Milli Koruma Kanununun yürürlüğe girmesi ile 1957 yılında değiştirilmiştir. 1967 yılında ise yeniden değiştirilerek bugünkü uygulamanın temeli olan fiyatların sanayi maliyete göre düzenlenmesi sistemi kabul edilmiş ve 29.3.1972 tarih ve 7/4129 sayılı kararname ile halen uygulanmakta olan sistem kabul edilmiştir.

Bu sisteme göre sanayi maliyetinin bulunması şöyle olmaktadır:

1. İlacın hammaddesi ve yardımcı maddesi
2. İlacın firesi
3. Ambalaj malzemesi ve firesi
4. a./Direkt işçilik (ücret olarak)
b./İmalat giderleri
5. a./Endirekt giderler (Satış, yönetim, kira vb.)
b./Kâr

Konuya bir örnek vermek gerekirse, tek etken madde içeren bir ilaç ele alacak olursak:

Etken madde tutarı	100.— TL.
Fire tutarı (% 7)	7.— TL.
Ambalaj (Fire ile birlikte)	10.— TL.
İşçilik ve imalat giderleri	8.— TL.

Sanayi Maliyet	125.— TL.
Endirekt giderler + Kâr $125 \times 0,36 =$	45.— TL.

Üretici satış fiyatı	170.— TL.

$0,36 =$ Son kararname ile bakanlıkça tesbit edilen sabit rakam.

Yukarıdaki esaslara göre tesbit edilen ilaç fiyatlarında sanayi maliyeti % 10 arttığı zaman ilaç fiyatlarına üreticilerce zam istenmekte SSYB bunu inceleyerek haklı bulursa zam yapmaktadır.

Şimdi yeni getirilen uygulama ile sanayi maliyetinin ne derece artıp artmadığını SSYB denetlemeyecek, üretici doğrudan doğruya kendi ürünün fiyatını kendisi tesbit edecektir.

İlaçta maliyetin en önemli kısmını oluşturan hammaddenin dışalımı 1978 tarihinden önce Ticaret ve Sanayi Odalarına bağlı «İthalat Malları Tetkik ve Tescil dairesince» denetlenmekteydi. 1979 yılı ithalat rejiminde bu denetim yetkisi «fiyat, miktar ve kalite» yönünden SSYB'ye bırakılmıştı. 1980 yılı ithalat rejiminin ise ilaç ve hammaddesinin yalnız kalite yönünden değil, aynı zamanda fiyat ve miktar yönünden de denetlenmesi öngörülmektedir.

Yeni getirilen ve ithalat rejimini değiştiren 29.12.1983 tarihli ithalat rejiminin 17. maddesi «yalnızca kalite yönünden» SSYB'ye denetim yetkisi vermektedir. Şimdi Bakanlık bu yeni ithalat rejimi ile ilaç ve hammaddesini «fiyat ve miktar» yönünden inceleme yetkisinden yoksun bırakılmış bulunmaktadır.

Özetle artık SSYB ilaç ve hammaddesini «fiyat ve miktar» yönünden denetleyemeyecektir.

Bu kararla ilaç piyasasının tamamen kimlerin eline geçeceğini bakalım.

NE KADAR İLAÇ ÜRETİYORUZ?

İlaç ile bilgileri, rakamları çeşitli yerlerde bulmak mümkün. Fakat en doğru bilgiler ülkemizde kısa adı IMS olarak bilinen International Market Statistics'in yayınladığı bilgiler. IMS'nin 1982 (son altı ay) - 1983 (ilk altı ay) verilerini (Tablo: 1) incelersek ilk gözümüze çarpan gerçek ülkemizde ilaç üretim değerinin 55 milyar TL'sini aştığıdır. Perakende satış ederi olarak hesaplaşsak 70 milyar TL'nin üzerinde bir değer. Buna karşın 1978 yılındaki ilaç üretiminin 3,9 milyar, 1979'da 7,5 milyar TL dolayında gerçekleştiği biliniyor. Ülkemizde yıllık ilaç tüketiminin % 10 arttığı kabul edilmekte. Buna göre 1983 yılında 7 milyar TL dolayında olması gereken ilaç tüketimi son dönemde 55 milyar TL olmuş. Rakamda bu derece büyük farkın oluşu ülkemizde yaşayan enflasyon - devalüasyon - zam zincirinin en güzel örneği. Bunu daha iyi görmek için karşılaştırmayı dolar karşısında yaparsak tablo (2)'deki durumla karşılaşıyoruz.

Tablo 1. 1982 (Son 6 ay) - 1983 (İlk 6 ay) Döneminde ilk 30 ilaç firmasının üretim değerleri ve toplam üretim içindeki payları

Sıra No.	Firma adı	Üretim değeri + 000 (TL)	Toplam üretimdeki payı (%)	Toplam pay (%)
1	Roche	55405.778	100	100
2	Eczacıbaşı	4997.760	9.90	9.90
3	B. Alman	4094.487	7.39	26.31
4	Sandoz	3351.545	6.05	32.36
5	Fako	3241.238	5.85	38.21
6	Deva	3063.940	5.53	43.74
7	M. Nevzat	2836.776	5.12	48.86
8	Ciba - Geigy	2482.179	4.48	53.34
9	Pfizer	2470.565	4.46	57.80
10	T. Hoechst	1721.619	3.11	60.91
11	Bilim	1396.226	2.52	63.43
12	D.I.F.	1284.414	2.32	65.75
13	Organon	1238.655	2.24	67.99
14	Squibb	1210.501	2.18	70.17
15	Atabay	1152.440	2.08	72.25
16	Wyeth	1113.886	2.01	74.26
17	İltuş	941.898	1.70	75.96
18	İ. Etem	820.006	1.48	77.44
19	Abfar	805.651	1.45	78.89
20	Farmitalia - C. Erba	751.605	1.36	80.25
21	Santa Farma	747.798	1.35	81.60
22	Embil	692.572	1.25	82.85
23	Nobel	653.788	1.18	84.03
24	F. Frik	603.923	1.09	85.12
25	Ali Raif	598.382	1.08	86.20
26	A. İbrahim	542.977	0.98	87.18
27	İlsan	515.274	0.93	88.11
28	Adeka	459.868	0.83	88.94
29	Sifar	454.327	0.82	89.76
30	Zaman Ecza	393.381	0.71	90.47

Kaynak : IMS - 1983.

Tablo 2. İlaç üretim ve artış değerleri

Yıl	İlaç TL. olarak (+ 000)	Üretim Artış (%)	Değeri Dolar olarak (+ 100)	(Artış %)
1978	3.899.643	—	—	—
1979	7.508.530	+ 92.5	262.931	—
1982 - 83	55405.778	+ 638	289.842	+ 10.2

IMS verilerine göre dolara karşı 3,5 yılda gerçek artış % 10.2 düzeyinde. Türk lirasının gösterdiği % 638'lik artış ise son yıllarda ilaca yapılan zamların dramatik fakat somut görüntüüsü olarak karşımızda duruyor. Bu % 638'lik rakamı ilaç fiyatlarına yeterince zam yapamamaları nedeniyle zarar ettiklerini öne süren ilaç sanayicilerine ithaf olunur. 35 yılda ilaç üretiminin sanayiye dönüştürecekleri yerde ABD doları peşine taktıkları için.

İLAÇ SANAYİ KİMLERİN ELİNDE? REKABET İMKANI VAR MI?

Ülkemizde 81 adet ilaç firması var. Fakat ilk 30 işletmenin üretimin % 92.16'sına sahip olması, diğer firmaları önemsizleştirmektedir. Çünkü geriye kalan 51 firmanın üretimdeki payları sadece % 7.84. Tek başına Roche veya Eczacıbaşı, bu firmalardan daha fazla üretim veya ciro yapıyorlar. Ülkemiz ilaç sanayinde ilk bakısta oligopol bir yapı bulunmasına karşın tekelleşme eğilimi de belirgin. Örneğin ilk 20 işletmenin pazar payı ülkemizde % 84.1 iken, en büyük 20 işletme Fransa'da % 55.3 (1977 yılı), ABD'de % 68.6 (1978 yılı) düzeyinde paya sahipler. Tekelleşmeye özellikle ilaç sanayindeki tekelleşmeye İngiltere ve ABD'de bile hükümetler karşı çıkmaktadır.

Yabancı sermayenin en fazla ilgi gösterdiği alan ilaç sanayidir. Ülkemizde 7 adet yabancı sermayeli ilaç işletmesi var. Tablo 3'de bu işletmelerin üretim payları görülmektedir.

Tablo 3: Kaynak ülkeye göre yabancı sermayeli firmaların toplam ilaç üretimindeki payları

	1973	1978	1979	1981	1982-83
İsviçre	9.60	18.64	22.45	19.08	20.40
B. Almanya	12.50	11.03	12.03	10.53	10.50
ABD	11.40	7.27	7.62	7.38	6.80
İtalya	2.20	—	—	—	—
Toplam Yabancı Sermaye	35.70	36.94	42.10	36.99	37.70
Toplam Yerli Sermaye	64.30	63.06	57.90	63.01	62.30

Tabloda görüldüğü gibi yabancı sermayenin ilaç üretimindeki payı giderek artarak 1982-83 döneminde % 37,7'ye ulaşmış. Bu tamamen yabancı sermayenin ürettiği ilaç. Bir de lisans antlaşmaları ile yabancı sermaye ile işbirliği yapan yerli firmalar var. Örneğin M. Nevzat'la anlaşması bulunan Ely-Lilly firmasının 5 kalem ilacı 1982-83 döneminde 553 milyon TL ciro yapmış. Bu firma ABD'nin en büyük tekellerinden. Upjohn ilaçlarının aynı dönemde ülkemizdeki cirosu ise 1,5 milyar liranın üstünde. Upjohn ise ilaçlarını Eczacibaşına yaptırıyor. Yani Eczacibaşının ürettiği ilaçların sadece % 18,2'si kendisine ait, % 81,8 ini ise lisanslı olarak ürettiği ilaçlar oluşturuyor. Hani lisans anlaşması bozuluverse ilaçların 4/5'sinden fazlasını üretebilecektir.

Sonuç olarak rakamlar bize göstermektedirki ilaç piyasasına tekeller hakimdir ve beklenen rekabet ortamı yoktur. Nitekim piyasanın % 40'a yakın bölümünü elinde tutan uluslararası tekeller ve onlarla lisans anlaşmaları içinde bulunan büyük yerli firmalar ile bizim yerli üreticimizin rekabet edebilme şansı yoktur. Bu ağır sıklet güreşcisi ile 48 kilo güreşcisini minderde kaptırmaya benzer.

İLACI UCUZLATMANIN YOLU

Ülkemizde ilacı ucuzlatmanın yolu Devletin bu sanayi dalından elini ayağını çekmesi değil, tam tersine etkin bir şekilde bu sanayi içine girerek yol göstermesidir. Gerektiğinde ilaç hammaddesini kendisinin ithal etmesidir. Nitekim bu alanda tekellerin etkinlikleri azaltılıbıldığı dönemlerde ilaç fiyatlarının ucuzlatıldığı görülmüştür. 1800 TL'lik Rifampicine ilacının 700 TL'ye düşürüldüğü halâ belleklerdedir. Hammadde ithalatını serbest bırakarak ilacı ucuzlatmayı düşünmek kurulacak hayallerin en saf olanıdır. Çünkü uluslararası firmalar kârlarının büyük bölümünü getirdiği hammaddeden yapar. Örneğin Aspirini yapan Bayer hammaddeyi Almanya'dan kendi firmasından getirir. Bir başkası lisans ile anlaşmalı olduğu firmadan alır. Kaldı ki paramızın sürekli değer yitirdiği bu ortamda hammadde sanayinin dışa bağımlı olması nedeniyle ürün maliyetlerinin devamlı arttığıdır. Maliyetlerin devamlı artması ise serbest piyasa ekonomisinin bir görünübü olana «gerekirse fiyat düşürülmesi» kuralını ortadan kaldırma makta hep fiyatların yükselmesi sonucuna doğallık kazandırmaktadır.

Sonuç olarak ilacı ucuzlatmanın tek yolu maliyetinin önemli bir bölümünü oluşturan hammaddenin ucuza temin edilmesidir.

Bunun yoluda ilaç firmalarını hammadde ithali yönünden serbest bırakmak değil tam terci hammadde fiyatlarının Dünya piyasasındaki fiyatlara göre sıkı denetimidir.

HASTA - ECZACI - DOKTOR YÖNÜNDEN DOĞACAK SORUNLAR

İlacın piyasada farklı fiyatlarda bulunması herseyden önce tüketici (hasta) üzerinde güvensizlik yaratacaktır. Pahalı ilaç iyi ilaç, ucuz ilaç kötü ilaç kuşkusu ortaya çıkacaktır. Bu koşullar altında doktor hastasını kaybetmek endişesi ile pahalı ilacı reçetesine yazmaya çekinecektir. Aksi halde adı pahalı ilaç yazan doktor çıkışacaktır. Eczacı sermayesine göre tüm çeşitleri bulunduramamaktan kaynaklanan zorluklarla karşılaşacaktır. Filanca Eczanede ucuz ilaçdan var söyletileri Eczacılar arasında haksız rekabete yolaçacaktır.

Sağlık hizmetlerini serbest rekabet şartlarında değerlendirmenin, bu sektörde rekabet sokmanın sonuçlarının nerelevereceği şüphelidir. Sonuçta bunun getirdiği zararların yükünü hiç bir ülke kaldırıramaz.

BU UYGULAMADAN KİM KAZANÇLI ÇIKACAK?

İlacı seçen, tüketicinin kendisi değil hekimlerdir. Özellikle muayene hekimleri, ilaç işverenlerinin propaganda gücünün etkisi altındadırlar. İlacı hekim seçenek, ilaç işverenide kendi ilaçını tanıtmak için elinden geleni yapar. Milyonlar dökerek hekimin reçetesine kendi ilaçını yazdırır. Bu propaganda savaşında da elbette ilaç tekelleri egemen olur.

Böyle oluncada ilaç fiyatları bundan böyle gün geçikçe yükselir.

Şimdiden uyaralım. Bu ilaç işinden başımız çok ağriyacak, Gazeteci - Yazar Uğur Mumcu'nun dediği gibi, «yabancı aspirin bile başımızın ağrısını dindiremiyecek.»

**İZMİR ECZACI ODASI
Yönetim Kurulu**

Eczacı Odaları Seçim Sonuçları

2. BÖLGE ANKARA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Akın ÇUBUKÇU
(Başkan)
- 2— İsmail İSTANBULLU
(II. Başkan)
- 3— Nihat YALÇINKAYA
(Genel Sekreter)
- 4— Atilla ERTÜRK
(Üye)
- 5— Fügen ERTUĞRUL
(Üye)
- 6— Aydın TOPKAYA
(Üye)
- 7— Atilla SERİMER
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Haydar KUMBAROĞLU
- 2— Sönmez HAFIZOĞLU
- 3— Üreyengül SAVALAŞ
- 4— Turgut ÖZDEN
- 5— Mesut ÖKTEM

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Zafer GÜRLEYİK
- 2— Turan BAYKAL
- 3— Mehmet ÖZDOĞAN

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Nurettin ABACIOĞLU
- 2— Haydar KUMBAROĞLU
- 3— Doğu NEBİOĞLU
- 4— İsmail İSTANBULLU
- 5— Turan BAYKAL
- 6— Haluk TARIM
- 7— Nermin USAL

4. BÖLGE ADANA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Öner Küçükyalçın
(Başkan)
- 2— Ahmet A. ÇÖLKESEN
(Genel Sekreter)
- 3— Arzu ÇİFTÇİ
(Muhasip)
- 4— M. Nurettin ÇERÇİ
(Veznedar)
- 5— Tayfun ÖZSAVAŞ
(Üye)
- 6— Nuri ÇÖKTÜ
(Üye)
- 7— Ali AYSAN
(Üye)

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Adnan ÜLKÜ
- 2— Kenan Karamüftüoğlu
- 3— Öner KÜÇÜKYALÇIN
- 3— Mustafa TÜRKMEN
- 5— İbat ÇİFTÇİ
- 6— Ali AYSAN
- 7— Cem GÖKDÖĞAN

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Okan TOPALOĞLU
- 2— Turgut DONMA
- 3— Fatih BOYVADAOĞLU

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Salim ATİK
- 2— Türkay TUĞRUL
- 3— İsmet GÜHER
- 4— Sefa SAVAŞ
- 5— Sedat TÜRKEŞ

5. BÖLGE KONYA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Ali İhsan YAVUZ
- 2— Mustafa GÜVEN
- 3— Tahsin HORASANLI
- 4— Ahmet ADIBELLİ
- 5— Rüştü KİŞNİŞÇİ
- 6— Erol POÇAN
- 7— Hüseyin KÜÇÜK

Haysiyet Divanı (Asil)

- 1— Ali BERKOĞLU
- 2— Necmi KARADEDE
- 3— Abol ÜNSOY
- 4— Hüseyin MEMEÇ
- 5— Naci ŞENER

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Ahmet SEZER
- 2— Ümrان KOSTAK
- 3— Ahmet ÖZTİPİ

Büyük Kongre Delegeleri

- 1— Alişan ÖZATILLA
- 2— Mustafa GÜVEN
- 3— Ahmet ADIBELLİ
- 4— Alaaddin IŞIK
- 5— H. Rıza USLU
- 6— Ali İhsan YAVUZ
- 7— Hikmet KART

6. BÖLGE SAMSUN ECZACI ODASI

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Erkal KÖKDENER
(Başkan)
- 2— Kaya ERGEZEN
(Genel Sekreter)
- 3— Rana AKA
(Muhasip)

4— Ayşegül YILDIZ
(Veznedar)

5— Sedat DEMİRCİ
(Üye)

6— Ahmet Z. KOÇ
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Hasan TÜRKİLİ
- 2— Sadi SUBAŞI
- 3— Ergün DANIŞMAN
- 4— Ahmet AHISKALI
- 5— Mahmut TANERİ

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Nevin ALTINÖRS
- 2— Emrullah ALAMAN
- 3— Emine TAŞPINAR

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Sadi SUBAŞI
- 2— Erkal KÖKDENER
- 3— Hasan TÜRKİLİ
- 4— Cahit KILIÇ
- 5— Kaya ERGEZEN
- 6— Kemal ÜNLÜ
- 7— Metin DEMİRDAĞ

7. BÖLGE BURSA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Nejat VARDAR
(Başkan)
- 2— İhsan Haluk ATMACA
(Genel Sekreter)
- 3— Hüseyin YÜKSEL
(Muhasip)
- 4— Özden MUTLU
(Veznedar)
- 5— Nilüfer ŞENGÖZ
(Üye)

- 6— Ertuğrul GÜLEÇ
(Üye)
7— İbrahim OKUR
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Ayşe VOLKAN
2— Caner SUNGUR
3— Yılmaz AKSU
4— Nazif KARA
5— Cavit ÇINAR

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Yalçın OĞUZ
2— Osman TOKGÖZ
3— Nermine AKINSAL

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Ertuğrul GÜLEÇ
2— Nejat VARDAR
3— Nilüfer ŞENGÖZ
4— Caner SUNGUR
5— M. Necati DOĞAN
6— Mahir SOYER
7— Abdulkadir GEDİK

**9. BÖLGE ESKİŞEHİR
ECZACI ODASI**

- Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)**
- 1— Mustafa KOZANOĞLU
(Başkan)
2— Özcan TURHAN
(Genel Sekreter)
3— Levent ANAGÜN
(Sayman)
4— İsmet ÖZOTRAC
(Üye)
5— Erol KARDEŞ
(Üye)
6— Nigah ATAY
(Üye)
7— Ahmet DEMİR
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Rıza USLUER
2— Zeki ÇALIŞ
3— Şerif BOYACI
4— Caner DOLAYLAR
5— Önder AKBAY

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— L. Turan TUĞLU
2— Bülent ALTINOK
3— Yıldırım FİŞEKÇİ

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— K. Hüsnü BAŞER
2— M. Sami DİNÇER
3— Azmi KERMAN
4— Hadi BİLAÇ
5— Mustafa KOZANOĞLU
6— İ. Burhan ERKEN
7— Muhittin KAVLAK

**11. BÖLG EDİYARBAKIR
ECZACI ODASI**

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Eyyüp UZUN
(Başkan)
2— Mehmet AVCI
(Genel Sekreter)
3— Erdal AKÇAMLI
(Sayman)
4— Halef SAPANCI
(Veznedar)
5— Hüseyin YALÇINKAYA
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Mehdi ADVAN
2— Bekir Dara KARAHAN
3— Mustafa TEPE
4— Fevzi PAYDAŞ
5— Ömer HELVACIOĞLU

Denetleme Kurulu Üyel. (Aslı)

- 1— Sinan TÜRKOĞLU
- 2— Fırat KIZILKAPLAN
- 3— Ö. Faruk KAYHAN

Büyük Kongre Delegel. (Asıl)

- 1— Mustafa TEPE
- 2— Mehdi ADVAN
- 3— Bekir Dara KARAHAN
- 4— Fevzi PAYDAŞ
- 5— Eyyüp UZUN

12. BÖLGE KAYSERİ ECZACI ODASI**Yönetim Kurulu Üyeleri (Asıl)**

- 1— Sami BAMYACIOĞLU
(Başkan)
- 2— Yaşar COŞKUNSU
(Genel Sekreter)
- 3— Doğan OĞUZKAYA
(Sayman)
- 4— Uğur GÜNTAN
(Veznedar)
- 5— Ahmet NECEF
(Üye)
- 6— Halil SÜMER
(Üye)
- 7— Ender DEDEOĞLU
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asıl)

- 1— Nermin HASTAŞ
- 2— Özdemir AKGÜN
- 3— Muharrem PALANCIOĞLU
- 4— Mehmet GÖKALP
- 5— Seyit ABAOĞLU

Denetleme Kurulu Üyel. (Aslı)

- 1— Filiz YILDIRIM
- 2— Mehmet YERER
- 3— Etem ÖZŞERBETÇİ

Büyük Kongre Delegel. (Asıl)

- 1— Doğan OĞUZKAYA
- 2— Sami BAMYACIOĞLU
- 3— Yaşar COŞKUNSU
- 4— Uğur GÜNTAN
- 5— Atilla HASÇALIK
- 6— Fahri ÇETİN
- 7— Reşat YILMAZ

16. BÖLGE DENİZLİ ECZACI ODASI**Yönetim Kurulu Üyeleri (Asıl)**

- 1— Tevfik SAĞLAM
(Başkan)
- 2— Alnur KALEMCİ
(Genel Sekreter)
- 3— Tevfik SARİOĞLU
(Üye)
- 4— Hülya KAZANOĞLU
(Üye)
- 5— Mustafa ŞAHAN
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asıl)

- 1— Burhan UZUNOĞLU
- 2— Şeref BAŞÇEŞME
- 3— Abdullah SAĞLAM
- 4— Kaya ŞAHİN
- 5— Tuğrul KÖSEOĞLU

Denetleme Kurulu Üyel. (Aslı)

- 1— Gülten EKEN
- 2— Akın YAĞCI
- 3— Ahmet ÖZGÜL

Büyük Kongre Delegel. (Asıl)

- 1— Tevfik SAĞLAM
- 2— Alnur KALEMCİ
- 3— Burhan UZUNOĞLU
- 4— Şeref BAŞÇEŞME
- 5— Işık ŞENEL
- 6— Mustafa ŞAHAN
- 7— Tevfik SARİOĞLU

17. BÖLGE ZONGULDAK ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Ahmet ZEREN
(Başkan)
- 2— Hüseyin ARIKAN
(Genel Sekreter)
- 3— Zafer YAMAN
(Sayman)
- 4— Kadriye BOZKURT
(Veznedar)
- 5— Yüksek YAZICI
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Mahir TANGUN
- 2— Leyla ÇAKMAKLI
- 3— Haver TUNCEL
- 4— Leyla NATIROĞLU
- 5— İbrahim GÜVEN

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Meral GURDAL
- 2— Sevgi KARAOĞLU
- 3— Sami KİBAR

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Ahmet ZEREN
- 2— Zafer YAMAN
- 3— Hikmet ŞEYHOĞLU
- 4— Demirhan ATASOY
- 5— Erhan İNEGÖLLÜ

18. BÖLGE TRABZON ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Mehmet Hacıbektaşoğlu
(Başkan)
- 2— İsmail GÜMRÜKÇÜ
(Genel Sekreter)
- 3— Ömer CİCERALİ
(Sayman)
- 4— Nuri SARIALIOĞLU
(Veznedar)

- 5— Metin ARAZ
(Üye)
- 6— Dinçer YILDIRMAK
(Üye)
- 7— Cafer BAKİ
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Ahmet Cemal ATAMAN
- 2— Faruk ERDEMLİ
- 3— Ali BULUT
- 4— Salih AKYILDIZ
- 5— Şener KARHAN

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Şükran ATAKAN
- 2— Temel TELLİOĞLU
- 3— Hikmet BİRİNÇİ

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Ömer GÜRSOY
- 2— İsmail GÜMRÜKÇÜ
- 3— Kadir PEPEOĞLU
- 4— Metin ARAZ
- 5— Hüseyin ATASOY
- 6— Tayfun SEZEROĞLU
- 7— Dinçer YILDIRMAK

20. BÖLGE SAKARYA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Önder Yurtutan
(Başkan)
- 2— Mehmet AŞICI
(Genel Sekreter)
- 3— Akif ARUCA
(Sayman)
- 4— Volkan KORAL
(Üye)
- 5— Kayhan GÜNAY
(Üye)

- 6— Sedat GÜÇLÜ
7— Mehmet KILIÇARSLAN
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Hikmet ŞENTÜRK
2— Ali BÜYÜKARSLAN
3— Nermin SARIHANOĞLU
4— Bahri KARSLIOĞLU
5— Hüsnü AKIMAN

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— Ali CERRAHOĞLU
2— Kamer OKTAYOĞLU
3— Nilgün ODABAŞI

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— Ünör BAYKAN
2— Sedat GÜÇLÜ
3— Neşet KUYUMCU
4— Önder YURTTUTAN
5— Ali CERRAHOĞLU
6— Mehmet AŞICI
7— Orhan MERSİNOĞLU

27. BÖLGE URFA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Neşet UÇKAN
(Başkan)
2— Aziz ASLAN
(Genel Sekreter)
3— M. Baki ERSAVAŞ
(Veznedar)
4— Ahmet ULUGERGER
(Sayman)
5— Mehmet TACİR
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— İrfan AKKUŞ
2— Ömer GÜLTEKİN

- 3— Hakkı ERÇETİN
4— Halil KILIÇ
5— Sıraç ŞAROĞLU

Denetleme Kurulu Üyel. (Asli)

- 1— M. Durak AL
2— H. Fehmi ÇETİNER
3— Mehmet ABAMOR

Büyük Kongre Delegel. (Asil)

- 1— İrfan AKKUŞ
2— Aziz ASLAN
3— Ahmet ULUGERGER
4— Mehmet TACİR
5— İhsan OYMAK

21. BÖLGE AYDIN ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Metin TAŞ
(Başkan)
2— Atila ALPARGUN
(Genel Sekreter)
3— Murat TÜM
(Sayman)
4— Aydın ÜNÜVAR
(Üye)
5— Ayhan Süer ARDA
(Üye)
6— Ahmet GÜVENÇ
(Üye)
7— Atilla ÖZBODUR
(Üye)

Onur Kurulu Üyeleri (Asil)

- 1— Halil ÖZŞARLAK
2— Nesrin KARADELİ
3— Ergun TÜRKmen
4— Yalçın DİNÇER
5— Ayhan KUŞ

Denetleme Kurulu Üyel. (Aslı)

- 1— Turgut CENGİZ
- 2— Mehmet USLU
- 3— Salih KOZALI

4— Metin TAŞKIN

(Üye)

5— Niyazi ÖZTEMİZ
(Üye)**Büyük Kongre Delegel. (Asıl)**

- 1— Metin TAŞ
- 2— Ayhan Süer ARDA
- 3— Mustafa SOYSAL
- 4— Atilla ALPARGUN
- 5— Aydın ÜNÜVAR
- 6— H. Ziya POSTACI
- 7— Murat TÜM

**22. BÖLGE MALATYA
ECZACI ODASI****Yönetim Kurulu Üyeleri (Asıl)**

- 1— İsmail Kemal ERKUŞ
(Başkan)
- 2— Mehmet Turan ÜNÜVAR
(Genel Sekreter)
- 3— Ali TİRİT
(Sayman)

Onur Kurulu Üyeleri (Asıl)

- 1— Mehmet ÖZEN
- 2— Mehmet ÖZGÜNGÖR
- 3— Ülke SUNGUN
- 4— Ömer AKŞIT
- 5— Kemal YÜKSEL

Denetleme Kurulu Üyel. (Aslı)

- 1— Yahya ÖZMUMCU
- 2— Ömer AKŞIT — 8
- 3— Zeki LEBLEBİCİ

Büyük Kongre Delegel. (Asıl)

- 1— Mehmet Turan ÜNÜVAR
- 2— Ali TİRİT
- 3— Kemal ERKUŞ
- 4— Temel YILMAZ
- 5— Mutala KADIOĞLU

**TÜRKİYE'NİN NÜFUSU FİNLANDİYA'NIN
SEKİZ KATI,**

**FİNLANDİYA'DA
TÜRKİYE'NİN İKİ KATI GAZETE SATILIYOR.**

6,5 milyon nüfuslu FİNLANDİYA'da günde

5 milyon gazete satılıyor.

50 milyonluk ülkemizde ise, sadece 2 milyon...

**HEDEF : 5 Milyon satan gazeteler
1 Milyon satan kitaplar
İşıl işıl bir Türkiye.**

**OKU
OKU
OKU**